

Zakres tematyczny	Streszczenie wyroku	Data i oznaczenie wyroku	Znaczenie wyroku	Zakres tematyczny	Streszczenie wyroku	Data i oznaczenie wyroku	Znaczenie wyroku
Podstawa wymiaru zasiłku macierzyńskiego	Podstawę wymiaru zasiłku macierzyńskiego, do którego prawo powstało w pierwszym miesiącu kalendarzowym nieopreżonego innym ubezpieczeniem dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, określa art. 49 pkt 1 ustawy z 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tekst jedn. DzU z 2010 r. nr 77, poz. 512 ze zm., dalej ustawa zasiłkowa), jako najniższą podstawę wymiaru składek na to ubezpieczenie po odliczeniu 13,71 proc. podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie chorobowe, bez względu na wysokość kwoty zadeklarowanej składki na ubezpieczenie chorobowe.	wyrok Sądu Najwyższego z 6 września 2012 r., II UK 36/12	Kilkudniowe ubezpieczenie chorobowe przedsiębiorczej mamy może zagwarantować jedynie minimalny zasiłek macierzyński. Wysoka składka nie zawsze gwarantuje wysoki zasiłek. ZUS nie podważa zadeklarowanej przez ubezpieczonego składki, a tylko zgodnie z art. 49 pkt 1 ustawy zasiłkowej przyjmuje całkowicie inną podstawę wymiaru zasiłku macierzyńskiego.				odmówienia przyjęcia apelacji przez sąd.
	Ubezpieczona, którą mąż miesiąc przed porodem zgłosił do ZUS jako osobę współpracującą przy prowadzeniu działalności gospodarczej, dostanie zasiłek macierzyński obliczony od maksymalnej zadeklarowanej podstawy. Nabyła prawo do tego zasiłku, którego wysokość zależna była od zadeklarowanej przez nią kwoty stanowiącej podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe. Jeśli do chwili urodzenia dziecka podlegała ubezpieczeniu dobrowolnemu krócej niż 12 miesięcy, podstawę macierzyńskiego stanowi deklarowana kwota za pełne miesiące ubezpieczenia. Ubezpieczona ma prawo podwyższyć podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie. Taka czynność jest legalna i ZUS nie może jej kwestionować. Słuszne jest zastosowanie art. 49 pkt 2 ustawy zasiłkowej, a nie jej art. 49 pkt 1.	wyrok SN z 12 kwietnia 2012 r., I UK 350/11	Po miesiącu ubezpieczenia ZUS musi wypłacić maksymalny zasiłek.	Płatnik składek	Jeśli pracownik zawarł umowę o dzieło z podmiotem trzecim, ale w jej zakresie wykonuje pracę na rzecz swojego pracodawcy, to pracę wykonuje faktycznie dla swojego pracodawcy (on uzyskuje rezultaty pracy). W tej sytuacji płatnikiem składek jest pracodawca, a nie podmiot zatrudniający pracownika na umowie cywilnoprawnej.	postanowienie SN z 22 sierpnia 2012 r., I UZ 73/12	—
					Ustalając podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne ze stosunku pracy, pracodawca powinien zsumować wynagrodzenie z umowy cywilnoprawnej z wynagrodzeniem ze stosunku pracy. Przychód z umowy cywilnoprawnej jedynie „uwzględnia się” w podstawie wymiaru składek ze stosunku pracy.	postanowienie SN z 2 lipca 2012 r., I UK 56/12	—
					Pracodawca może dokonać potrącenia ze środków pracownika uzyskanych u niego. Zawarcie umowy o dzieło z pośrednikiem, nazywanym podwykonawcą, na podstawie której pracownik wykonuje dzieło na rzecz swojego pracodawcy, nie stanowi podstawy ubezpieczenia przez ten podmiot. W razie zawarcia takiej umowy pracodawca musi opłacać składkę społeczną z uwzględnieniem wynagrodzenia za dzieło wykonane przez pracownika.	postanowienie SN z 22 czerwca 2012 r., I UK 100/12	—
				Odpowiedzialność członków zarządu za długi składkowe	Decyzja o przeniesieniu na członków zarządu spółki z o.o. odpowiedzialności za jej zaległości składkowe powinna być wydana wobec wszystkich członków tego gremium. ZUS nie może pominąć żadnego z członków zarządu odpowiedzialnych za zaległości składkowe. Pożądane jest prowadzenie jednego postępowania i wydanie jednej decyzji obejmującej wszystkich solidarnie odpowiedzialnych członków zarządu. Nie jest jednak błędem prowadzenie odrębnych postępowań – pod warunkiem, że zakończone będą wydaniem decyzji dotyczących wszystkich członków zarządu odpowiedzialnych solidarnie za zaległości składkowe spółki z o.o.	wyrok SN z 5 czerwca 2012 r., II UK 269/11	Jeśli ZUS nie wyda decyzji w stosunku do któregośkolwiek z odpowiedzialnych członków zarządu spółki z o.o., wyłącza możliwość dochodzenia przez pozostałych wspólników, którzy uregulują zaległości składkowe, roszczeń regresowych przysługujących im wobec pozostałych członków zarządu.
Wyłudzenie świadczenia z ubezpieczeń społecznych	Jeśli zmiana wymiaru czasu pracy i stanowiska miały charakter pozomy i zmierzaly jedynie do wykorzystania art. 40 ustawy zasiłkowej, zgodnie z którym, w razie zmiany umowy o pracę, polegającej na zmianie wymiaru czasu pracy, podstawę wymiaru zasiłku chorobowego stanowi wynagrodzenie ustalone dla nowego wymiaru czasu pracy, jeżeli zmiana ta nastąpiła w miesiącu, w którym powstała niezdolność do pracy, to oparcie skargi na takim twierdzeniu wymaga skutecznego podważenia ustaleń przyjętych w podstawie zaskarżonego wyroku, czego pełnomocnik ZUS nie uczynił. ZUS musi udowodnić pozorność zmiany wymiaru tej składki.	wyrok SN z 25 kwietnia 2012 r., I UK 153/12	ZUS musi udowodnić próbę wyłudzenia zasiłku chorobowego.				
	O czynności prawnej (także zawarciu umowy o pracę) mającej na celu obejście ustawy można mówić wówczas, gdy czynność taka pozwala uniknąć zakazów, nakazów lub obciążeń wynikających z ustawy i tylko z takim zamiarem została dokonana. Podjęcie zatrudnienia po to, aby objąć ubezpieczeniem i ewentualnie korzystać ze świadczeń z tego ubezpieczenia, nie jest obejściem prawa. Sama chęć uzyskania świadczeń społecznych jako motywacja do podjęcia zatrudnienia nie świadczy o zamiarze obejścia prawa. „Fikcyjne” (pozorne) zawarcie umowy, to takie, które nie wiąże się ze świadczeniem pracy, a dokonanie zgłoszenia do ubezpieczenia następuje pod pozorem zatrudnienia.	wyrok SN z 9 lutego 2012 r., I UK 265/11	—				
	Umowa o pracę jest zawarta dla porozu i nie może w związku z tym stanowić tytułu do objęcia pracowniczym ubezpieczeniem społecznym, jeżeli przy składaniu oświadczeń woli obie strony mają świadomość, że osoba określona w umowie jako pracownik nie będzie świadczyć pracy, a pracodawca nie będzie korzystać z jej pracy.	wyrok SN z 12 lipca 2012 r., II UK 14/12	Zgłoszenie do ubezpieczenia pracowniczego nie jest skuteczne, jeśli dotyczy osoby, która nie może być uznana za podmiot tego rodzaju ubezpieczenia, ponieważ nie świadczy pracy w stosunku pracy i przez to nie można jej przypisać cech pracownika.	Przejęcie przez ZUS obowiązku wypłacania zasiłku	Jeżeli płatnik składek, który zgłasza do ubezpieczenia chorobowego powyżej 20 ubezpieczonych, nie wypłacił ubezpieczonemu zasiłku chorobowego i świadczenia rehabilitacyjnego, przysługujących z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wyodrębnionego z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, których płatnik nie rozliczył na poczet należnych składek na ubezpieczenie chorobowe, to obowiązek wypłaty tych świadczeń z funduszu chorobowego przechodzi na jego dysponenta, ubezpieczyciela i świadczeniodawcę, którym jest ZUS.	wyrok SN z 7 lutego 2012 r., I UK 303/11	—
				Kompetencje sądu w zakresie ubezpieczeń społecznych	Sąd rozpoznający odwołanie od decyzji odmawiającej odstąpienia od żądania odsetek naliczonych od nienależnie pobranego świadczenia, nie może orzekać o zastosowaniu wobec dłużnika innej ulgi w postaci rozłożenia należności z tytułu odsetek na raty. Dochodzenie przed sądem roszczenia w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, co do którego nie została uprzednio wydana decyzja przez ZUS, jest niedopuszczalne.	wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi – III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 23 maja 2012 r., III AUa 1603/11 (OSA/Łdz. 2012 nr 3, poz. 28, Legalis)	Sąd nie udzieli ulgi w spłacie należności ze składek. Decyzję w tym zakresie zawsze podejmuje jedynie ZUS.
Nauczyciele – prawo do wynagrodzenia i zasiłku chorobowego	Od 1 października 2011 r. nauczyciele akademicy przestali korzystać z uprawnień do wynagrodzenia za czas usprawiedliwionej nieobecności w pracy, także spowodowanej chorobą.	wyrok SN z 9 maja 2012 r., III UK 94/11	Do nauczycieli akademickich stosuje się art. 92 k.p. (za pierwszy okres niezdolności do pracy przysługuje prawo do określonego wynagrodzenia, a następnie do świadczeń z ubezpieczenia społecznego).	Brak możliwości zidentyfikowania wpłaty składki – obowiązki ZUS	Art. 47 ust. 7 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn. DzU z 2009 r. nr 205, poz. 1585 ze zm., dalej ustawa o sus) należy rozumieć w taki sposób, że jeśli ZUS nie ma możliwości zidentyfikowania wpłaty, to nie musi czynić ustaleń w tym zakresie. Jednak ZUS nie wolno zatrzymać sobie takiej wpłaty, która została uznana na jego koncie bez zadysponowania jej do konta konkretnego płatnika. Musi zwrócić je osobie, która wpłaty dokonała. Dane znajdujące się na dowodzie wpłaty w tym celu wystarczą.	wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego siedziba w Gdańsku z 15 maja 2012 r., I SA/Gd 301/12 (Legalis)	—
				Dobrowolne ubezpieczenie chorobowe	Składka należna, która warunkuje podleganie dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu w rozumieniu art. 14 ust. 2 pkt 2 ustawy o sus, to składka opłacona w terminie w pełnej wysokości.	wyrok SN z 18 kwietnia 2012 r., II UK 188/11	Opłacenie niepełnej składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe pozbawi prawa do świadczeń z tego ubezpieczenia.
Zbieg tytułów do ubezpieczeń społecznych – działalność i zlecenie	Przy zbiegu obowiązku ubezpieczenia społecznego (ze zlecenia i prowadzenia działalności pozarolniczej) ubezpieczony jest uprawniony do wyboru jako podstawy obowiązkowego ubezpieczenia społecznego zawartej umowy – zlecenia, jeżeli tzw. jej wartość, czyli uzgodnione wynagrodzenie stanowiące podstawę wymiaru składek, nie jest niższa od obowiązującej tę osobę najniższej podstawy wymiaru składek dla prowadzących pozarolniczą działalność.	wyrok SN z 2 sierpnia 2012 r., II UK 31/12	—	Odsetki za zwłokę	ZUS musi gromadzić na kontach rzetelne oraz kompletne informacje dotyczące płatników składek. Ale naruszenie tego wymogu przez organ rentowy nie usprawiedliwia naruszenia obowiązków spoczywających na płatniku składek. Ten musi prawidłowo obliczać należne składki i następnie terminowo je opłacać. Wymóg naliczenia odsetek za zwłokę nie zależy od okoliczności powstania zaległości składkowej ani od woli stron stosunku ubezpieczeniowego. Odsetki za zwłokę powstają z mocy prawa, niezależnie od tego, czy płatnik wie o powstaniu zaległości w opłacaniu składek.	wyrok SN z 28 marca 2012 r., II UK 170/11 (Rzeczpospolita)	Pomyłka w zaświadczeniu ZUS nie uwolni od zadłużenia i konieczności zapłacenia odsetek za zwłokę.
Pracownicy oddziałów ZUS jako pełnomocnicy procesowi	SN uznał, że oddziały realizują zadania całego ZUS, który ma osobowość prawną. Oddział może więc udzielać swoim pracownikom pełnomocnictwa do reprezentowania jego interesów przed sądem.	wyrok SN z 24 stycznia 2012 r., III UZP 3/11 (Rzeczpospolita z 25 stycznia 2012 r.)	Pod apelacją od wyroku może podpisać się upoważniony pracownik ZUS, a nie tylko radca prawny. Nie stanowi to podstawy do				